

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Pardubice

Inspekční zpráva

Základní škola, Nové Hrady, okres Chrudim

Adresa: 539 45 Nové Hrady 47, okr.Chrudim

Identifikátor školy: 600 090 396

Termín konání orientační inspekce: 28. a 30. květen 2001

Čj.	101 146/01-5111
Signatura	oj1bu105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Nových Hradech je malotřídní a pracuje jako neprávnický subjekt. Ve škole se vzdělávají žáci 1. - 4. ročníku, kteří jsou rozděleni do dvou tříd. V jedné třídě je spojen první a druhý ročník, ve druhé třetí se čtvrtým. Toto seskupení žáků se nejlépe osvědčuje vzhledem k blízkému věku dětí ve třídě a organizaci výuky ve škole. Ve školním roce 2000/2001 navštěvuje školu 31 žáků z Nových Hradů a ze šesti okolních vesnic. Prvořadým úkolem pro příští roky je dobrá spolupráce s obcí, která by školu i nadále podporovala a zároveň i snaha získat žáky z dalších obcí.

Budova školy je společná s mateřskou školou, která obývá přízemí. Žáci školy se stravují ve školní jídelně, stejně jako i děti mateřské školy. Ve škole je zajištěn pitný režim mimo jiné i zapojením do akce „Školní mléko.“ Po ukončení čtvrtého ročníku odcházejí žáci do spádové Základní školy Proseč, případně na žádost rodičů do Základní školy Morašice.

Žáci školy mají možnost navštěvovat školní družinu, kde je v současné době zapsaných 25 žáků. Vychovatelka školní družiny si doplňuje úvazek výukou v první třídě.

Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání na prvním stupni

Hospitační činnost se uskutečnila v předmětech: český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda a výtvarná výchova. Probírané učivo, jeho zařazení do jednotlivých ročníků i týdenní hodinová dotace, je ve sledovaných ročnících v souladu s osnovami pro dané předměty a odpovídá učebnímu plánu školou vybraného vzdělávacího programu. Porovnáním vypracovaných tematických plánů nebyla zjištěna obsahová duplicita učiva, jeho návaznost byla zřetelná. Ve druhé třídě, spojeném třetím a čtvrtém ročníku, vyučuje učitelka, která nesplňuje podmínky § 1, § 2, odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Tato skutečnost nemá negativní vliv na kvalitu výuky. Ve sledovaných hodinách měla vyučující stanovené jasné a přiměřené výukové cíle. Všechny učitelky se na vyučování pečlivě a svědomitě připravují, promyšleně a pro žáky vždy ve vhodnou dobu se střídala přímá a nepřímá práce s žáky.

Výuka v I. třídě - spojený 1. a 2. ročník

Vyučování se uskutečňuje v kmenové třídě. Účelně vybavené prostory s množstvím podpůrného názorného materiálu v interiéru učeben napomáhají ke kvalitní práci učitelek. Výuka je zabezpečena dostatečným množstvím učebnic, doplňována o cvičební a rozšiřující učební texty. V žádné zhlédnuté hodině nebyly opomenuty základní hygienické návyky při sezení.

Organizace hodin českého jazyka a matematiky odpovídala vyučovacímu cíli, vytvářela prostor pro individuální projev žáků a jejich vzájemnou komunikaci. Všechny hodiny byly metodicky pestré, učitelce se dařilo žáky každého ročníku zaujmout. Použité formy práce jim umožňovaly samostatné a aktivní učení. Učivo bylo průběžně aktualizováno, byly využívány mezipředmětové vztahy. Žáci pracovali individuálním tempem, zadávaná samostatná práce byla zaměřena na kooperaci, odpovídala věku žáků. Jejich výkon byl ovlivňován přátelským vztahem mezi nimi a učitelkou. Rezerva byla zaznamenána při hodině čtení v obou ročnících,

kdy někteří žáci prvního ročníku téměř na konci školního roku stále ještě slabikovali a ve druhém ročníku u řady žáků přetrvává nesprávný návyk „vyražení předložek“, který nebyl příliš důsledně učitelkou opravován.

Výuka prvouky odpovídala schopnostem a dovednostem žáků. Podnětné učební prostory umožňují střídání rozmanitých forem činností. Vedle učebnic jsou v hodinách používány pracovní sešity, magnetická tabule s množstvím obrázků vztahujících se k probíranému tématu a demonstrační karty pro přiřazování správných pojmů k tématům fauna a flora. Pro zpestření výuky učitelka využila soutěživou skrývačku s cílem učit žáky sebehodnocení. Průběžná pozitivní motivace vedla žáky k aktivní spoluúčasti na průběhu hodiny.

Ve všech hospitovaných hodinách byla vytvořena vstřícná pracovní atmosféra, která žáky pozitivně motivovala. Učitelky citlivě vedly žáky k získávání nových dovedností, učivo bylo podáváno srozumitelně, žáci pracovali se zájmem. Vyučující vedly žáky ke schopnosti aplikovat probírané učivo v praktickém životě. Měli prostor pro diskusi, dostatečně byly rozvíjeny komunikativní schopnosti. Důraz byl kladen na kooperativní prvky spolupráce a samostatné vyhledávání informací.

Na konci většiny hodin bylo provedeno závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení výkonu žáků pochvalou, během hospitací nebyla zaznamenána klasifikace známkou.

Sledované aspekty výuky, tj. plánování a příprava, zrovna tak jako personální, materiální, psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Kvalita výuky sledovaných předmětů je souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Výuka ve II. třídě - spojený 3. a 4. ročník

Výuka probíhá ve třídě vhodně a účelně vybavené, prostorné a světlé, která s výzdobou žakovských prací tvoří příjemné prostředí. Používané učebnice odpovídají vzdělávacímu programu školy. Klidná pracovní atmosféra vytvářená vlídným přístupem vyučující k žákům působila příznivě v oblasti psychohygieny. Učitelka ne vždy reagovala na nutnost větrání a osvětlení třídy. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré.

V hodinách českého jazyka probíhala výuka plynule ve dvou skupinách, v jedné hodině byl český jazyk kombinován s výtvarnou výchovou v oddělení 4. ročníku. V průběhu hodin učitelka většinou používala hravé a soutěživé formy výuky. Pouze při jedné práci ve dvojicích nebyl efektivně využit vyučovací čas, což vedlo k únavě, ke snížení pozornosti i soustředěnosti žáků. Vyučující v jedné z hodin aktuálně a poutavě využívala mezipředmětového vztahu s přírodovědou. Ačkoli v třídní knize 4. ročníku není zapisovaná výuka psaní, jako specifická složka českého jazyka, žáci píšou velmi slušně. Při čtení vyučující využívala textu k citovému působení na žáky, vysvětlovala význam méně frekventovaných slov. Přestože je četba žáků školou podporována (mohou si v době odpočinku či předčasně zakončené práce samostatně vybrat z volně přístupných vhodných dětských knížek a číst si z nich), není čtení na patřičné úrovni.

Ve výtvarné výchově při plnění osnov vyučující rozvíjela fantazii, samostatnost, orientaci v prostoru a manuální zručnost žáků.

V hospitovaných hodinách matematiky využívala učitelka výborné znalosti jednotlivých žáků, což se odrazilo v individuálním přístupu, pochvalám i povzbuzování při jejich neúspěchu v učení. I v těchto hodinách využívala přirozené soutěživosti dětí, čímž vedla žáky k větší aktivitě. Použité metody a formy výuky vyučující mnohdy měnila příliš pozdě, chybělo časové omezení pro splnění žakovských úkolů. Náročnost kladená na žáky byla spíše mírná.

Výklad nového učiva v prvouce i přírodovědě byl pro žáky poutavý, doplněný obrázky z encyklopedie a dalším obrazovým materiálem, konkretizací a motivací v návaznosti na žákovské zkušenosti z nejbližšího okolí školy. Žáci měli prostor pro vyjadřování vlastního názoru. Vyučující rozvíjela citovou složku žákovské osobnosti a napomáhala vytvářet pozitivní vztah k přírodě. Vyučovací čas byl efektivně využit, v určitých chvílích absentoval žákovský vizuální vjem (chyběly alespoň stručné zápisy na školní tabuli).

Ve všech vyučovacích hodinách bylo vytvořeno nestresující prostředí. Žáci se nebáli při nepochopení problému požádat o dodatečné vysvětlení. Na konci hodin bylo pravidelně provedeno shrnutí učiva a hodnocení výkonů žáků. Ve všech hodinách byl rozvíjen smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci mezi žáky. Vyučující svým hezkým vztahem k žákům, verbální a nonverbální komunikací se žáky umocňovala přátelskou atmosféru v hodinách, rozvíjela komunikativní schopnosti žáků. Žáky vede k dodržování pravidel slušného chování, k úctě k dospělým i k sobě navzájem. Nežádoucí chování žáků se v průběhu inspekce neobjevilo.

Kvalita vzdělávání v českém jazyce, matematice, prvouce, přírodovědě a výtvarné výchově ve 3. a 4. ročníku má spíše nadprůměrnou úroveň, je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

V hospitovaných hodinách českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy a výtvarné výchovy mají ve sledovaných oblastech převahu pozitiva.

Celkově je kvalita vzdělávání velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Ředitelka školy pracuje ve funkci druhým rokem. Ve své práci vychází z písemně zpracovaného dokumentu Koncepční záměry pro období 2000 - 2003. V něm jsou stanoveny hlavní aspekty rozvoje školy v dalších letech. Do jednotlivých měsíců školního roku 2000 - 2001 jsou rozvedeny okruhy : koncepční část, výchovně vzdělávací proces, ekonomika a materiální zabezpečení školy, oblast organizační a administrativní, BOZP, hygiena, a CO pod názvem Roční kalendář školy. Podrobněji jsou jednotlivé úkoly rozpracovány v materiálu Roční plán školy na školní rok 2000 - 2001. Stanovené úkoly jsou reálné a splnitelné. Plán, stejně jako veškerá dokumentace školy je zpracován přehledně, kvalitně a pečlivě. Při jeho tvorbě s ředitelkou školy spolupracovali i ostatní pracovníci školy, jejich podněty byly vítány. Plnění plánu je průběžně kontrolováno a vyhodnocováno na pedagogických radách, kde je také stanovena konkrétní zodpovědnost za jednotlivé akce s časovým upřesněním. Další měsíční ani týdenní plány činnosti školy vypracovány nejsou, konkrétní organizační pokyny související s každodenním chodem školy jsou sdělovány při osobních setkáních nebo formou zprávy na nástěnce v ředitelně.

Kompetence jednotlivých pracovníků školy jsou písemně vymezeny v Organizačním schématu Základní školy Nové Hradky a v Ustanoveních pro pracovníky školy. Oba dokumenty přehledně a jasně delegují práva a povinnosti každého pracovníka školy. Poradním orgánem je vzhledem k velikosti školy pouze pedagogická rada. Tato organizační struktura umožňuje pružné a účinné řízení školy.

Organizace vyučování je v souladu s platnými předpisy. Ředitelka školy zavedla dvě dvacetiminutové přestávky. První je svačínová, druhá relaxační. Tu tráví děti za pěkného počasí na školním dvoře nebo na nedalekém hřišti. Povinná dokumentace školy je vedena v požadovaném rozsahu a stanovenou formou. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ve

4. ročníku neprobíhala od začátku školního roku 2000 - 2001 do zahájení inspekce výuka psaní jako nedílná součást českého jazyka. Tím byl porušen § 7 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Řád školy je zpracován podle předepsané osnovy včetně vymezení práv žáků. S tímto dokumentem byli na začátku školního roku na úvodní rodičovské schůzce seznámeni také rodiče žáků.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999 - 2000 poskytuje dostatek informací o výsledcích vzdělávání i dalších aktivitách školy. Ochrana osobních dat je zabezpečena.

Rozhodnutí vydávaná ředitelkou školy jsou včasná, konkrétní, adresná. Informace uvnitř školy jsou předávány rychle a úplně. Pracovníci školy se s nimi seznamují buď ústně při každodenním styku, při operativních krátkých pracovních poradách a pedagogických radách. Žákům jsou předávány informace prostřednictvím třídních učitelů, ale jsou jim určeny i nástěnky ve třídách nebo na chodbě školy. Rodiče získávají informace o aktuálním prospěchu a chování svých dětí pomocí deníčků a žákovských knížek, případně osobně při rodičovských schůzkách, které se konají dvakrát ročně. Po dohodě je možná individuální návštěva školy kdykoliv.

Škola se prezentuje na veřejnosti množstvím vystoupení pro rodiče i ostatní občany obce: mikulášská besídka, vánoční vystoupení před obecním úřadem, soutěž „Sněhové sochy“, výroba dárků ke Dni matek, oslava Dne dětí a účast žáků na řadě soutěží. Ve volném čase mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky jako: výtvarný, pěvecký, hra na zobcovou flétnu, dramatický a sportovní hry. Nepovinný předmět je zaveden jeden - náboženství.

Řízení školy je účinné a funkční, těsně navazuje na plánování a kontrolu všech oblastí, které souvisí s bezproblémovým chodem školy. Ředitelka se snaží vytvářet prostředí vzájemné spolupráce, podnítit zájem všech pracovníků o plynulé fungování školy. Veškerá iniciativa učitelek i ostatních zaměstnanců je vítána a podporována. Nabídky na další vzdělávání mají vyučující k dispozici, akce si vybírají podle vlastního zájmu.

Systém kritérií pro přidělování osobních příplatků je zpracován písemně, pracovníkům jsou známa. Hodnocena je kvalitní pedagogická práce a činnosti s ní spojené i úkoly nad rámec běžných pracovních povinností - vedení kroužků, organizování soutěží, celoškolských akcí, veřejných vystoupení apod. K plošným úpravám dochází jedenkrát ročně.

Ředitelka školy provádí vnitřní kontrolu školy svědomitě a pravidelně. Má vypracovaný Plán hospitační a kontrolní činnosti, který je zaměřen na měsíční systematickou kontrolu pedagogické práce, pedagogické dokumentace i na provoz školy. Kontrola pedagogické činnosti je prováděna na základě konkrétně plánovaných hospitací, ze kterých jsou pořizovány zápisy. Výsledky kontrol jsou s vyučujícími konzultovány, z nich jsou koncipovány závěry s případnými doporučeními.

Systém pravidelného sebehodnocení školy vytvořen není, některé hodnotící prvky se objevují v zápisech z pedagogických rad a ve výroční zprávě o činnosti školy.

Hodnocení kvality řízení

Na základě zjištěné úrovně ve sledovaných oblastech řízení školy, tj. plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků i funkčnosti kontrolních mechanismů operativnosti, vstřícnosti k žákům i pracovníkům školy, jsou uvedené jevy hodnoceny jako velmi dobré.

Řízení je systematické a koncepční, celkově hodnoceno jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Dne 20. října 2000 navštívili žáci ZŠ Nové Hrady Krizové centrum v Praze. Tato návštěva se uskutečnila jako součást projektu „Naučme se svěřovat“, který byl součástí minimálního protidrogového preventivního programu školy. Děti zde vyslechly přednášku o drogách, přiměřenou jejich věku, aktivně se zapojily do besedy a svěřily se i se svými zkušenostmi. Poznatky nadále rozvíjely v hodinách prvouky, kde se děti svěřovaly i s ostatními problémy, které je trápí (rodiče mají málo času, chybí mi maminka či tatínek, rodiče mají málo peněz).

Na tuto akci byl škole poskytnut příspěvek ve výši 4 100 Kč.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 30. listopadu 1995
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 1513/99 ze dne 21. září 1999
- Výkaz o základní škole ke stavu 30. září 2000
- Inspekční zpráva čj. O-10-01/9798-192 ze dne 24. září 1997
- Koncepce školy na období 2000/2003
- Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000
- Ustanovení pro pracovníky školy s účinností od 1. září 2000
- Řád školy ze dne 31. srpna 2000
- Plán schůzí pedagogických rad ZŠ Nové Hrady
- Roční plán školy na školní rok 2000/2001
- Roční kalendář školy na školní rok 2000/2001
- Organizace vyučovacího dne ze dne 31. srpna 2000
- Rozvrh hodin na školní rok 2000/2001
- Plán hospitační a kontrolní činnosti na školní rok 2000/2001
- Zápisy z pedagogických rad
- Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy
- Kniha úrazů

ZÁVĚR

Pozitiva

- Zavedení dvou 20 minutových přestávek
- Organizování řady mimoškolních akcí
- Kvalitní a přehledné zpracování dokumentů vydávaných školou

Negativa

- Nízká úroveň čtení žáků školy
- Ve 4. ročníku nebylo vyučováno psaní jako součást výuky českého jazyka

Na základě zjištěných skutečností při inspekční činnosti je celková kvalita výchovně vzdělávací činnosti školy a řízení školy hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zuzana Hamanová	Mgr. Zuzana Hamanová v.r.
Členové týmu	Mgr. Vladimír Tomek	Mgr. Vladimír Tomek v.r.

V Chrudimi dne 25. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. červen 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Ilona Nováková

Mgr. Ilona Nováková v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	01-07-23	101 160/01-5111
Zřizovatel:	01-07-23	101 162/01-5111
Rada školy:	--	--

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly vzneseny